

Nr 97.

Godkänd av första kammaren den 19 december 1940.

Godkänd av andra kammaren den 19 december 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa byggnadsarbeten vid försvarsväsendet.

(Andra särskilda utskottets utlåtande nr 65.)

Till Konungen.

I en den 22 november 1940 dagtecknad proposition, nr 73, har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisa ett flertal reservationsanslag för anordnande av byggnadsarbeten för försvarsväsendets räkning.

Med anledning av vad departementschefen inledningsvis i ärendet anført vill riksdagen framhålla, att riksdagen delar departementschefens uppfattning om lämpligheten av att i viss omfattning utvidga den statliga byggnadsverksamheten i syfte att motverka en krisartad utveckling inom byggnadsfacket. Riksdagen har icke funnit något att erinra mot att de av departementschefen förmälda byggnadsarbeten, för vilka medel redan tidigare anvisats å riksstaten men vilkas utförande i överensstämmelse med vad i proposition nr 79 till 1939 års urtima riksdag förordats ställdes på framtiden, nu igångsättas i av departementschefen avsedd utsträckning.

Departementschefen har framhållit, att den granskning, som inom försvarsdepartementet vidtagits av de för de olika byggnadsföretagen beräknade kostnaderna, i vissa fall endast kunnat bliva summarisk, men att en ytterligare översyn av kostnadsberäkningarna i syfte att ernå besparingar vore avsedd att verkställas av 1940 års militära byggnadsutredning. Vad beträffar kostnads-kalkylerna för vissa av de företag, som inhyerades hösten 1939, bland annat nybyggnaderna för marinens och flygvapnets myndigheter, har departementschefen ansett desamma böra granskas av 1940 års civila byggnadsutredning samt ansett det kunna förväntas, att denna granskning komme att resultera i en icke oväsentlig förenkling av dessa byggnader i förhållande till vad som förutsattes i samband med de ursprungliga medelsäskandena för byggnadernas utförande. Riksdagen anser sig böra särskilt understryka vikten av att genom nämnda översyn och granskning alla till buds stående möjligheter för byggnadskostnadernas nedbringande bliva tillbörligen beaktade.

Bihang till urtima riksdagens protokoll 1940. 14 saml. Nr 97.

Riksdagen bifaller departementschefens förslag att Kungl. Maj:t skall vara obunden av de uttalanden i fråga om platser i Stockholm för nyssnämnda ämbetsbyggnader, som gjordes vid framläggandet av förslag i ämnet till 1938 års riksdag (prop. nr 315).

1:o) **Iståndsättningsarbeten å lantförsvarets byggnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 1) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Iståndsättningsarbeten å lantförsvarets byggnader* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

2:o) **Ombyggnad av manskapsbaracken vid Svea ingenjörkårs förläggning på Laxön.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ombyggnad av manskapsbaracken vid Svea ingenjörkårs förläggning på Laxön* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 45,000 kronor.

3:o) **Exercishus för tekniska övningar vid Bodens ingenjörkår.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Exercishus för tekniska övningar vid Bodens ingenjörkår* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

4:o) **Verkstadsbyggnad vid Skånska trängkåren.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Verkstadsbyggnad för Skånska trängkåren* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

5:o) **Tillbyggnad av Norrlands dragonregementes kasern.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, för *Tillbyggnad av Norrlands dragonregementes kasern* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

6:o) **Ordnande av förläggningen å Revingehed.** Kungl. Maj:t har (punkt 6) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik arméförvaltningens delfond, till Ordnande av förläggningen å Revingehed å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 750,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvars-

väsändets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ordnande av förläggningen å Revingehed* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 750,000 kronor.

7:o) **Ordnande av förläggningen å Grytans skjutfält.** Kungl. Maj:t har (punkt 7) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsändets fastighetsfond under rubrik arméförvaltningens delfond till *Ordnande av förläggningen å Grytans skjutfält* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 180,000 kronor.

Riksdagen, som bifallit Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsändets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ordnande av förläggningen å Grytans skjutfält* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 180,000 kronor.

8:o) **Ordnande av förläggningen å Rinkaby.** Kungl. Maj:t har (punkt 8) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsändets fastighetsfond under rubrik arméförvaltningens delfond till *Ordnande av förläggningen å Rinkaby* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 380,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsändets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ordnande av förläggningen å Rinkaby* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 380,000 kronor.

9:o) **Ordnande av förläggningen å Tofta skjutfält.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsändets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ordnande av förläggningen å Tofta skjutfält* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 140,000 kronor.

10:o) **Ordnande av manskapsförläggningen vid intendenturkompaniet i Boden.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsändets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ordnande av manskapsförläggningen vid intendenturkompaniet i Boden* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

11:o) **Ordnande av förläggningen vid Skillingaryd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsändets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ordnande av förläggningen vid Skillingaryd* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 495,000 kronor.

12:o) **Ordnande av förläggningen vid Gotlands artillerikår.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ordnande av förläggningen vid Gotlands artillerikår* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

13:o) **Vissa byggnadsarbeten vid Smålands arméartilleriregemente.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Vissa byggnadsarbeten vid Smålands arméartilleriregemente* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

14:o) **Nybyggnad för intendenturverkstäder vid Västerbottens regemente.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Nybyggnad för intendenturverkstäder vid Västerbottens regemente* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

15:o) **Pjäsexercishus vid Östgöta och Karlsborgs luftvärnsregementen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Pjäsexercishus vid Östgöta och Karlsborgs luftvärnsregementen* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

16:o) **Tillbyggnad av pjäsexercishus vid Bodens artilleriregemente.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Tillbyggnad av pjäsexercishus vid Bodens artilleriregemente* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 175,000 kronor.

17:o) **Om- och tillbyggnad av proviantmagasin vid Hälsinge regemente.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Om- och tillbyggnad av proviantmagasin vid Hälsinge regemente* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

18:o) **Vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid Norrbottens regemente.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Vissa om- och tillbyggnadsarbeten vid Norrbottens regemente* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 160,000 kronor.

19:o) **Ny sjukstuga vid Livregementets husarer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Ny sjukstuga vid Livregementets husarer* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 175,000 kronor.

20:o) **Tillbyggnad av sjukstugan vid Bodens artilleriregemente.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, för *Tillbyggnad av sjukstugan vid Bodens artilleriregemente* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

21:o) **Kulspruteskjutbana vid Jönköpings-Kalmar regemente.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Kulspruteskjutbana vid Jönköpings-Kalmar regemente* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

22:o) **Pionjärstridsbana på Järvafältet.** Kungl. Maj:t har (punkt 22) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik arméförvaltningens delfond, till Pionjärstridsbana på Järvafältet å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, till *Pionjärstridsbana på Järvafältet* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

23:o) **Istandsättningsarbeten å marinens byggnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 23) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik marinförvaltningens delfond till Istandsättningsarbeten å marinens byggnader å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 900,000 kronor.

Riksdagen har bifallit Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Istandsättningsarbeten å marinens byggnader* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 900,000 kronor.

24:o) **Modernisering av matinrättningarna vid vissa kustartilleriets anläggningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Modernisering av matinrättningarna vid vissa kustartilleriets anläggningar* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

25:o) **Moderniserings- och istandsättningsarbeten inom förutvarande Göta livgardes fästningsbataljons kasernetablisement.** Kungl. Maj:t har (punkt 25) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik marinförvaltningens delfond till Moderniserings- och istandsättningsarbeten inom förutvarande Göta livgardes fästningsbataljons kasern-

etablissement å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 220,000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Moderniserings- och istandsättningsarbeten inom förutvarande Göta livgardes fästningsbataljons kasernetablissement å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 220,000 kronor.

26:o) **Ändringsarbeten inom ingenjörkårsetablissementet i Karlskrona.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Ändringsarbeten inom ingenjörkårsetablissementet i Karlskrona å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 125,000 kronor.

27:o) **Sporthall för kustflottan vid Hårsfjärden.** Kungl. Maj:t har (punkt 27) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik marinförvaltningens delfond till Sporthall för kustflottan vid Hårsfjärden å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

Riksdagen, som erinrar om vad riksdagen inledningsvis anført rörande önskvärdheten av en granskning i besparingssyfte av de byggnadsföretag, vartill medel äskats i förevarande proposition, har bifallit Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och får alltså anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Sporthall för kustflottan vid Hårsfjärden å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

28:o) **Förråd för artilleri- och fortifikationsmateriel m. m. vid kustfästningarna.** Kungl. Maj:t har (punkt 28) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik marinförvaltningens delfond till Förråd för artilleri- och fortifikationsmateriel m. m. vid kustfästningarna å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 1,250,000 kronor.

Riksdagen har bifallit Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Förråd för artilleri- och fortifikationsmateriel m. m. vid kustfästningarna å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 1,250,000 kronor.

29:o) **Förråd för intendentur- och sjukvårdsmateriel vid marinen.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Förråd för intendentur- och sjukvårdsmateriel vid marinen å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 635,000 kronor.

30:o) **Garagebyggnader m. m. vid kustfästningarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond därav, till *Garagebyggnader m. m. vid kustfästningarna* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 340,000 kronor.

31:o) **Nytt kasernetablisement för fjärrspaningsflottilj.** Kungl. Maj:t har (punkt 31) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik flygförvaltningens delfond till Nytt kasernetablisement för fjärrspaningsflottilj å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor.

Såsom av den av departementschefen i ärendet lämnade redogörelsen framgår har flygförvaltningen — med utgångspunkt från en av överbefälhavaren över rikets försvarskrafter i promemoria till chefen för försvarsdepartementet den 8 augusti 1940 framlagd plan för konsolidering och utvidgning av flygvapnet under de närmaste fem åren — vid sina personal- och anslagsberäkningar utgått från att under budgetåret 1941/42 skulle tillkomma vissa nya förband, däribland en ny fjärrspaningsflottilj. Departementschefen, som ansett planen i dess helhet böra upptagas i ett senare sammanhang, har emellertid funnit sig redan nu böra taga ståndpunkt till frågan om nämnda flottilj och har för sin del tillstyrkt flottiljens uppsättande under nästa budgetår. De för flottiljen erforderliga nybyggnadsarbetena har departementschefen ansett böra utan dröjsmål igångsättas för att kunna bli färdigställda i rätt tid. För bedömandet av frågan om den föreslagna nya fjärrspaningsflottiljens upprättande hade det enligt riksdagens mening varit önskvärt om den ovannämnda planen beträffande utvidgning av flygvapnets organisation i ett sammanhang kunnat bli föremål för riksdagens prövning. Då omständigheterna emellertid icke gjort detta möjligt och riksdagen delar departementschefens uppfattning om den nya flottiljens erforderlighet, har riksdagen ansett sig böra bifalla departementschefens förslag att ifrågasvarande flottilj kommer till stånd och uppsättes under nästa budgetår. Med den ståndpunkt riksdagen sålunda intagit följer, att riksdagen jämväl bifaller förslaget om anvisande av medel för uppförande av etablisement för den nya flottiljen, emot vars föreslagna fredsförläggning riksdagen icke har något att erinra. De verkställda kostnadsberäkningarna hava icke givit riksdagen anledning till annat uttalande än att riksdagen hänvisar till vad riksdagen inledningsvis anfört i fråga om byggnadskostnadernas nedbringande.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, flygförvaltningens delfond därav, till *Nytt kasernetablisement för fjärrspaningsflottilj* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor.

32:o) **Vissa barack-, hangar- och förrådsbyggnader m. m. vid flygvapnet.** Kungl. Maj:t har (punkt 32) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik flygförvaltningens delfond till

Vissa barack-, hangar- och förrådsbyggnader m. m. vid flygvapnet å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 695,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, flygförvaltningens delfond därav, till *Vissa barack-, hangar- och förrådsbyggnader m. m. vid flygvapnet å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 695,000 kronor.

33:o) **Istandsättningsarbeten m. m. å vissa flygvapnets byggnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 33) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond under rubrik flygförvaltningens delfond till *Vissa istandsättningsarbeten m. m. å flygvapnets byggnader å tilläggsstat I* till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 1,175,000 kronor.

Riksdagen, som bifallit Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag, får anmäla, att riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, flygförvaltningens delfond därav, till *Vissa istandsättningsarbeten m. m. å flygvapnets byggnader å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 1,175,000 kronor.

34:o) **Flygfältsarbeten m. m. vid Svea flygflottilj.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34) har riksdagen såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, flygförvaltningens delfond därav, till *Flygfältsarbeten m. m. vid Svea flygflottilj å tilläggsstat I* för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Stockholm den 19 december 1940.

Med undersätlig vördnad.